

Zorgtransitie

(jong)volwassenen - een goede overstap van zorg voor jeugd naar volwassenen zorg

De samenlevingsparticipatie van mensen met autisme verbeteren gedurende de levensloop door het verzamelen, bundelen, vernieuwen en verspreiden van kennis op het gebied van behandeling en begeleiding van mensen met autisme; dát is de doelstelling van Samen Doen!

Werkgroep Zorgtransitie – Een goede overstap van zorg voor jeugd naar volwassenen zorg

Psychiatrische stoornissen zoals autisme houden niet op bij het bereiken van de volwassenheid, maar de gespecialiseerde zorg voor deze jongeren stopt wel bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar. Deze leeftijdsgrenzen zorgen voor een breuk in de zorgverlening die leidt tot slechtere uitkomsten en uitval uit zorg. De verschillen tussen benadering, werkwijzen en behandeling tussen beide sectoren zijn enorm, waardoor jongvolwassenen met autisme tussen wal en schip kunnen vallen. Er is niet alleen een organisatorische scheiding aanwezig tussen kinder- en jeugdpsychiatrie en de volwassen psychiatrie, maar ook zijn er vaak grote verschillen in benadering, aandachtsgebieden en behandeling. Dit alles belemmert continuïteit van zorg op een cruciaal moment in het leven.

Effectieve interventies

In Nederland staat de aandacht voor deze transitie in zorg in de psychiatrie nog in de kinderschoenen. De ervaringen met deze overgang van jongeren met autisme, hun ouders en zorgverleners zijn nog niet onderzocht en we weten nog weinig over effectieve interventies voor transitie in zorg bij autisme.

Onze werkgroep bundelt daarom de krachten van verschillende onderzoeksgroepen die aan dit thema werken met de directe input van mensen die tegen problemen met deze overdracht aanlopen: professionals en patiëntenvertegenwoordigers.

Uiteindelijke doel van deze werkgroep is om kennis uit de praktijk en eerste resultaten uit onderzoek te bundelen in een nieuwe zorgstandaard (TransitieWijzer voor autismespectrumstoornissen) en een Toolkit te ontwikkelen met bruikbare interventies.

Trekker van deze werkgroep is Dr. AnneLoes van Staa (Hogeschool Rotterdam).

Contact: info@autisme-samendoen.nl

Samen Doen! - Een academische werkplaats autisme ter bevordering van de samenlevingsparticipatie van mensen met autisme door intersectorale samenwerking in de begeleiding tijdens cruciale transitie's in de levensloop.
Voor autisme zijn er twee academische werkplaatsen actief. Samen Doen en Reach-Aut

Achtergrond en doelstellingen

Wie in Nederland voor zijn achttiende jaar hulp nodig heeft voor psychische problemen, komt in de kinder- en jeugdpsychiatrie terecht. Na deze leeftijd is dat de volwassenenpsychiatrie. Een jongere met autisme wordt dan naar een compleet andere organisatie of locatie met nieuwe gezichten verwezen. Dit is geen eenvoudige zaak als je autisme hebt, en elke verandering moeilijk is; of als je achterdochtig bent, en niet zo snel van vertrouwen (van Amelsvoort 2013). De verschillen tussen benadering, werkwijzen en behandeling tussen beide sectoren zijn in de praktijk enorm, waardoor jongvolwassenen met autisme tussen wal en schip kunnen vallen. Een vloeiende overgang van kinder- en jeugdpsychiatrie naar de volwassenenzorg blijkt in Nederland nog alles behalve vanzelfsprekend. Het gezondheidszorg-systeem heeft behoefte aan evidence-based richtlijnen om effectieve interventies te ontwikkelen om deze zorgtransitie beter te laten verlopen. De ervaringen met transitie van kinder- en jeugdpsychiatrie naar de volwassenenpsychiatrie van jongeren, ouders en zorgverleners zijn nog niet onderzocht in Nederland. Een recente cohortstudie uit Engeland naar de ervaringen van jongeren, ouders en zorgverleners met transitie van kinder- en jeugdpsychiatrie naar de volwassenen-psychiatrie liet zien dat minder dan 5% van deze transities optimaal verliep (Singh et al., 2010).

De werkgroep ontwikkelt een TransitieWijzer autisme en een Toolkit: een zorgstandaard voor transitie in zorg voor jongeren met autisme. Deze zorgstandaard geeft de randvoorwaarden en stappen aan om te komen tot een signaleringsmethode om uitval op te sporen en te voorkomen. In de Toolkit komen concrete beschrijvingen van passende en bruikbare interventies (tools), die zorgverleners kunnen inzetten om het proces van transitie beter te ondersteunen.

Over Samen Doen!

Samen Doen! is één van de twee academische werkplaatsen autisme in Nederland en heeft als doel de participatie in de samenleving van mensen met autisme te verbeteren. De organisaties die deelnemen aan Samen doen! gaan samen zorgen voor verdere ontwikkeling en verspreiding van producten op het gebied van begeleiding van mensen met autisme tijdens grote veranderingen in het leven. In de academische werkplaats komen praktijk, wetenschappelijk onderzoek, onderwijs, beleid en cliëntenperspectief dicht bij elkaar door het delen, bundelen, verspreiden en vernieuwen van kennis.

Kernprincipes Samen Doen!

De naam van de Academische Werkplaats Autismen is Samen Doen! Deze naam is opgebouwd uit onze kernprincipes:

- o **Structureel**
- o **Autisme**
- o **Multidisciplinair**
- o **Expertise**
- o **Netwerk**
- o **Denken**
- o **Operationaliseren**
- o **Effectueren**
- o **Navolgen**

Meer weten over de andere aandachtsgebieden Samen Doen!?

Naast aandachtsgebied Zorgtransitie werkt Samen Doen! aan nog vijf thema's. Lees hier meer over op de website autisme-samendoen.nl of stuur ons een e-mail: info@autisme-samendoen.nl.

Samen Doen! - Een academische werkplaats autisme ter bevordering van de samenlevingsparticipatie van mensen met autisme door intersectorale samenwerking in de begeleiding tijdens cruciale transities in de levensloop.
Voor autisme zijn er twee academische werkplaatsen actief. Samen Doen en Reach-Aut